

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai pricinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B**

TARYBOS DIREKTYVA 2008/90/EB

2008 m. rugsėjo 29 d.

dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir sodininkystei skirtais vaisiniais augalais

(Nauja redakcija)

(OL L 267, 2008 10 8, p. 8)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2010 m. gruodžio 15 d. Komisijos sprendimas 2010/777/ES	L 332	40	2010 12 16
► <u>M2</u>	2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 652/2014	L 189	1	2014 6 27
► <u>M3</u>	2019 m. sausio 24 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/120	L 24	27	2019 1 28

TARYBOS DIREKTYVA 2008/90/EB**2008 m. rugsėjo 29 d.****dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir sodininkystei skirtais vaisiniais augalais****(Nauja redakcija)**

1 SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR SĄVOKOS*1 straipsnis***Taikymo sritis**

1. Ši direktyva taikoma prekybai vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais, skirtais sodininkystei, Bendrijoje.
2. Ši direktyva taikoma I priede išvardytoms gentims ir rūšims bei jų hibridams. Ji taip pat taikoma I priede neišvardytų genčių arba rūšių augalų ar jų hibridų įskiepiams bei kitoms augalų dalims, jei vienos iš I priede išvardytų genčių ar rūšių augalų ar jų hibridų medžiaga yra arba turi būti į juos įskiepyta.
3. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant Direktyvoje 2000/29/EB nustatytų augalų sveikatos reikalavimų.
4. Ši direktyva netaikoma dauginamajai medžiagai ir vaisiniams augalams, skirtiems eksportuoti į trečiąsias šalis, jei jie yra identifikuoti ir laikomi pakankamai izoliuotai.

Pirmosios pastraipos įgyvendinimo priemonės, ypač dėl identifikavimo ir izoliavimo, tvirtinamos 19 straipsnyje, 2 dalyje nurodyta tvarka.

*2 straipsnis***Sąvokos**

Šioje direktyvoje vartojami tokie apibrėžimai:

1. *Dauginamoji medžiaga* – sėklos, augalo dalys ir visa augalinė medžiaga, taip pat įskiepiai, skirti vaisiniams augalams dauginti ir auginti.
2. *Vaisiniai augalai* – nupirkti augalai, skirti sodinti arba persodinti.
3. *Veislė* – augalų grupė, priklausanti vienam pačiam žemiausiam žinomam botaniniam taksonui, kuri gali būti:
 - a) apibrėžta pagal duoto genotipo arba genotipų derinio nulemtų požymių pasireiškimą;
 - b) atskirta nuo kitos augalų grupės pagal bent vieno iš minėtų požymių pasireiškimą; ir
 - c) laikoma vienu vienetu atsižvelgiant į jos gebėjimą dauginant išlikti be pokyčių;

▼B

4. *Klonas* – vegetacinis genetiškai vienodas vieno augalo palikuonis.
5. *Superelitinė medžiaga* – dauginamoji medžiaga, kuri:
 - a) buvo gauta, laikantis visuotinai priimtų metodų išsaugant veislės tapatumą, įskaitant atitinkamas jos pomologines ypatybes, ir ligų prevencijos tikslu;
 - b) yra skirta elitinei medžiagai auginti arba sertifikuotai medžiagai, išskyrus vaisinius augalus, auginti;
 - c) atitinkanti superelitinei medžiagai keliamus specialiuosius reikalavimus, nustatytus pagal 4 straipsnį; ir
 - d) oficialaus patikrinimo metu buvo nustatyta kaip atitinkanti a, b ir c punktų reikalavimus.
6. *Elitinė medžiaga* – dauginamoji medžiaga, kuri:
 - a) buvo gauta arba tiesiogiai, arba žinomame etapų skaičiuje dauginant medžiagą vegetaciniu būdu iš superelitinės medžiagos – laikantis visuotinai priimtų metodų išsaugant veislės tapatumą, įskaitant atitinkamas jos pomologines ypatybes, ir ligų prevencijos tikslu;
 - b) skirta sertifikuotai medžiagai auginti;
 - c) atitinkanti elitinei medžiagai keliamus specialiuosius reikalavimus, nustatytus pagal 4 straipsnį; ir
 - d) oficialaus patikrinimo metu buvo nustatyta kaip atitinkanti a, b ir c punktų reikalavimus.
7. *Sertifikuota medžiaga* –
 - a) dauginamoji medžiaga, kuri:
 - i) tiesiogiai vegetaciniu būdu buvo gauta iš elitinės medžiagos arba superelitinės medžiagos arba, jei ją ketinama naudoti įskiepiams auginti, gauta iš sertifikuotų sėklų iš elitinės arba sertifikuotos įskiepių medžiagos;
 - ii) yra skirta naudoti vaisiniams augalams auginti;
 - iii) atitinka sertifikuotai medžiagai keliamus specialiuosius reikalavimus, nustatytus pagal 4 straipsnį; ir
 - iv) oficialaus patikrinimo metu buvo nustatyta, kad atitinka i), ii) ir iii) punktų reikalavimus;
 - b) vaisiniai augalai, kurie:
 - i) gauti tiesiogiai iš sertifikuotų, elitinių ar superelitinių dauginamųjų medžiagų;
 - ii) yra skirti vaisiams auginti;
 - iii) atitinka sertifikuotai medžiagai keliamus specialiuosius reikalavimus, nustatytus pagal 4 straipsnį, ir
 - iv) kaip nustatyta oficialaus patikrinimo metu, atitinka i, ii ir iii punktų reikalavimus.

▼B

8. *CAC (Conformitas Agraria Communatis) medžiaga* – dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai, kurie:
- a) yra identifikuoti kaip veisliniai ir adekvataus veislinio grynumo;
 - b) yra skirti:
 - dauginamajai medžiagai auginti,
 - vaisiniams augalams ir (arba)
 - vaisiams auginti;
 - c) atitinka specialiuosius CAC medžiagai keliamus reikalavimus, nustatytus pagal 4 straipsnį;
9. *Tiekėjas* – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, profesionaliai užsiimantis bent viena iš toliau išvardytų veiklos rūšių, susijusių su dauginamąja medžiaga ar vaisiniais augalais: dauginimu, auginimu, laikymu ir (arba) apdorojimu, importu bei prekyba.
10. *Prekyba* – dauginamosios medžiagos ar vaisinių augalų pardavimas, laikymas su tikslu parduoti, siūlymas parduoti ir bet koks realizavimas, tiekimas ar perdavimas komerciniais tikslais trečiosioms šalims, už atlygį arba nemokamai.
11. *Atsakinga oficiali įstaiga*:
- a) valdžios institucija, kuri yra valstybės narės įsteigta arba paskirta, prižiūrima nacionalinės Vyriausybės ir atsakinga už klausimus, susijusius su dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų kokybe;
 - b) bet kuri valstybinės valdžios institucija, įsteigta:
 - nacionaliniu lygiu arba
 - regioniniu lygiu, prižiūrima nacionalinių valdžios institucijų neviršijant atitinkamos valstybės narės nacionaliniais teisės aktais nustatytų ribų.
12. *Oficialus patikrinimas* – patikrinimas, atliekamas oficialios atsakingos įstaigos arba tokios įstaigos atsakomybe.
13. *Siunta* – tam tikras vienos prekės vienetų, kuriuos galima identifikuoti pagal jų vienodą sudėtį ir kilmę, skaičius.

2 SKYRIUS

DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS IR VAISINIŲ AUGALŲ REIKALAVIMAI

3 straipsnis

Bendrieji pateikimo į rinką reikalavimai

1. Dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais galima prekiauti tik jei:
- a) dauginamoji medžiaga buvo oficialiai sertifikuota kaip „superelitinė medžiaga“, „elitinė medžiaga“ arba „sertifikuota medžiaga“ arba jeigu ji atitinka reikalavimus, kad būtų laikoma CAC medžiaga;
 - b) vaisiniai augalai buvo oficialiai sertifikuoti kaip sertifikuojama medžiaga arba atitiko reikalavimus, kad būtų laikomi CAC medžiaga.

▼B

2. Dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai iš genetiškai modifikuoto organizmo, kaip tai apibrėžta Direktyvos 2001/18/EB 2 straipsnio 1 ir 2 punktuose, pateikiami į rinką tik, jei genetiškai modifikuoto organizmo atžvilgiu buvo išduotas leidimas pagal tą direktyvą arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003.

3. Kai produktai, gauti iš vaisinių augalų arba dauginamosios medžiagos, yra skirti naudoti maistui arba maisto produktuose, kuriems taikomas Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 3 straipsnis, arba kaip pašarai, kuriems taikomas to reglamento 15 straipsnis, atitinkama dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai pateikiami į rinką tik jei iš šios medžiagos pagamintų maisto produktų ar pašarų atžvilgiu buvo išduotas leidimas pagal tą reglamentą.

4. Laikantis 1 dalies valstybės narės gali išduoti leidimus tiekėjams jų teritorijoje pateikti į rinką atitinkamą kiekį dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų, skirtų:

a) bandymams ar mokslo tikslams;

b) selekciniam darbui; arba

c) padėti saugoti genetinę įvairovę.

Reikalavimai, pagal kuriuos valstybės narės gali išduoti tokius leidimus, gali būti nustatomi 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

4 straipsnis

Specialieji reikalavimai dėl genties ir rūšies

19 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka kiekvienai I priede nurodytai genčiai ir rūšiai nustatomi specialieji reikalavimai nurodant:

a) reikalavimus, kuriuos turi atitikti CAC medžiaga, ypač susijusius su taikoma dauginimo sistema, augančių augalų grynumu, augalų sveikata ir prirėkus su veislinais aspektais, išskyrus įskiepius, kai medžiaga nepriklauso veislei;

b) reikalavimus, kuriuos turi atitikti superelitinė, elitinė ir sertifikuota medžiaga, susijusius su kokybe (įskaitant, superelitinės ir elitinės medžiagos atveju, rūšies tapatumo išsaugojimo metodus ir, jei tinkama, klonų tapatumo išsaugojimo, įskaitant atitinkamas pomologines ypatybes), augalų sveikata, taikomais tyrimo metodais ir procedūromis, taikoma dauginimo sistema(-omis) ir, išskyrus įskiepius, kurių medžiaga nepriklauso veislei, veislinais aspektais;

c) reikalavimus, kuriuos turi atitikti I priede nenurodytų genčių ir rūšių ar jų hibridų įskiepiams ir kitos augalų dalys, jei I priede nurodytos genties ar rūšies ar jos hibrido dauginamoji medžiaga yra į juos įskiepyta.

3 SKYRIUS

TIEKĖJAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

*5 straipsnis***Registracija**

1. Valstybės narės užtikrina, kad tiekėjai būtų oficialiai registruojami, kai vykdo šios direktyvos reglamentuojamą veiklą.
2. Valstybės narės gali nuspręsti 1 dalies nuostatų netaikyti tiekėjams, parduodantiems tik galutiniams naudotojams neprofesionalams.
3. Išsamios 1 ir 2 dalies taikymo taisyklės gali būti nustatytos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

*6 straipsnis***Specialieji reikalavimai**

1. Valstybės narės užtikrina, kad už superelitinių, elitinių, sertifikuotų medžiagų ir CAC medžiagų gaminimą būtų atsakingi tiekėjai, auginantys ir dauginantys dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus. Šiuo tikslu tiekėjai:

- nustato ir nuolat stebi auginimo proceso kritinius taškus, darančius įtaką medžiagos kokybei,
- saugo stebėsenos informaciją, nurodytą pirmoje įtraukoje, kad galėtų pateikti patikrinimui oficialiai atsakingai įstaigai paprašius,
- prireikus ima mėginius laboratoriniams tyrimams ir
- užtikrina, kad auginimo metu dauginamosios medžiagos partijas būtų galima identifikuoti atskirai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, jei tiekėjo patalpose atsiranda kenksmingų organizmų, išvardytų Direktyvos 2000/29/EB prieduose arba nurodytų specialiuose reikalavimuose, nustatytuose pagal šios direktyvos 4 straipsnį, daugiau nei nurodyta tuose konkrečiuose reikalavimuose, tiekėjas nedelsdamas, neatsižvelgdamas į reikalavimus pranešti, nustatytus Direktyvoje 2000/29/EB, praneša oficialiai atsakingai įstaigai ir vykdo tos įstaigos nustatytas bet kokias priemones.

3. Valstybės narės užtikrina, kad tiekėjai turi saugoti visus jų pardavimo ar pirkimo įrašus mažiausiai 3 metus, kai prekiaujama dauginamąja medžiaga arba vaisiniais augalais.

Pirmoji pastraipa netaikoma tiekėjams, kurie atleidžiami nuo registracijos pagal 5 straipsnio 2 dalį.

▼B

4. Išsamios 1 dalies taikymo taisyklės gali būti nustatytos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

4 SKYRIUS

VEISLIŲ IDENTIFIKAVIMAS IR ŽENKLINIMAS

7 straipsnis

Veislės identifikavimas

1. Dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai parduodami nurodant veislę, kuriai jie priklauso. Kai medžiaga, pavyzdžiui, įskiepiami nepriklauso veislei, būtina nurodyti atitinkamą rūšį arba tarprūšinį hibridą.

2. Veislės, į kurias yra daroma nuoroda pagal 1 dalį, yra:

a) teisiškai apsaugotos pagal augalų veislių teisę ir naujų veislių apsaugos nuostatas;

b) oficialiai registruotos pagal šio straipsnio 4 dalį arba

c) visuotinai žinomos; veislė laikoma visuotinai žinoma, jeigu:

i) ji buvo oficialiai registruota kitoje valstybėje narėje;

ii) yra pateikta paraiška dėl jos oficialaus registravimo bet kurioje valstybėje narėje arba paraiška dėl a punkte nurodytos augalų veislės teisės; arba

iii) ja buvo prekiaujama atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba kitoje valstybėje narėje iki 2012 m. rugsėjo 30 d., jeigu ji turi oficialiai pripažįstamą aprašą.

Nuoroda pagal 1 dalį taip pat gali būti daroma į veislę, pasižyminčią savaimine verte komercinei augalininkystei, su sąlyga, kad veislė turi oficialiai pripažintą aprašą ir dauginamoji medžiaga bei vaisiniai augalai yra parduodami kaip CAC medžiaga atitinkamos valstybės narės teritorijoje ir yra identifikuojami nurodant į šią nuostatą ženklime ir (arba) dokumentuose.

3. Kiek įmanoma, kiekviena veislė turi turėti tokį pat pavadinimą visose valstybėse narėse pagal įgyvendinančias priemones, kurios gali būti priimtose 19 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka arba, jų nesant, pagal priimtas tarptautines gaires.

4. Veislės gali būti oficialiai užregistruotos, jei nustatoma, kad jos atitinka tam tikrus oficialiai patvirtintus reikalavimus ir turi oficialų aprašą. Jos taip pat gali būti arba oficialiai registruotos, jei jų medžiaga jau prekiauta iki 2012 m. rugsėjo 30 d. atitinkamos valstybės narės teritorijoje ir jeigu yra jos oficialus ir pripažintas aprašas.

▼B

Genetiškai modifikuota veislė gali būti oficialiai pripažinta tik jeigu genetiškai modifikuoto organizmo atžvilgiu, kuris ją sudaro, buvo išduotas leidimas pagal Direktyvą 2001/18/EB arba pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003.

Kai iš vaisinių augalų ar dauginamosios medžiagos gauti produktai yra skirti naudoti kaip maisto produktai ar maisto produktų sudėtyje, kaip nurodyta 3 straipsnyje, arba kaip pašarai ar pašarų sudėtyje, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 15 straipsnyje, atitinkama veislė oficialiai registruojama tik tuo atveju, jeigu maisto produktų ar pašarų atžvilgiu buvo išduotas leidimas pagal tą reglamentą.

5. Reikalavimai dėl 4 dalyje minimos oficialios registracijos nustatomi 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, atsižvelgiant į esamas mokslo ir technikos žinias, ir apima:

- a) oficialios registracijai reikalavimus, į kuriuos visų pirma gali būti įtrauktas veislės išskirtinumas, stabilumas ir pakankamas vienodumas;
- b) minimalius požymius, į kuriuos būtina atsižvelgti tiriant įvairias rūšis;
- c) būtiniausius tokių tyrimų atlikimo reikalavimus;
- d) maksimalų oficialios veislės registracijos galiojimo laiką.

6. 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka:

— gali būti sukurta valstybių narių atsakingoms oficialioms įstaigoms siunčiamų pranešimų apie veisles, rūšis ar hibridus ir klonus, jei reikia, sistema,

— gali būti nuspręsta sudaryti ir paskelbti Bendrąjį veislių sąrašą.

*8 straipsnis***Siuntų sudėtis ir identifikavimas**

1. Auginant ir nuimant arba atskiriant nuo motininės medžiagos dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus, jie laikomi atskiriomis siuntomis.

2. Jei skirtingos kilmės dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai yra sudedami kartu ar sumaišomi juos pakuojant, saugant, vežant ar pristatant, tiekėjai daro įrašus, kuriuose nurodomi tokie duomenys: siuntos sudėtis ir jos atskirų sudedamųjų dalių kilmė.

*9 straipsnis***Ženklinimas**

1. Dauginamąją medžiagą ir vaisiniais augalais prekiaujama tik pakankamai vienodomis siuntomis ir tik jei jie:

- a) yra laikomi CAC medžiaga ir prie jų yra pridėtas pagal 4 straipsnį nustatytus specifinius reikalavimus tiekėjo parengtas dokumentas. Jei dokumente yra oficialus pareiškimas, jis aiškiai atskiriamas nuo kitos dokumento informacijos; arba

▼B

- b) yra laikomi superelitine, elitine arba sertifikuota medžiaga, sertifikuota atsakingos oficialios įstaigos pagal 4 straipsnyje nustatytus specialiuosius reikalavimus.

Dauginamosios medžiagos ir (arba) vaisinių augalų reikalavimai dėl ženklavimo ir (arba) sandarinimo bei pakuočių gali būti nurodyti įgyvendinančiose priemonėse, priimtose 19 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

2. Jei mažmenininkas dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus tiekia galutiniam naudotojui neprofesionalui, ženklavimo reikalavimai, nurodyti 1 dalyje, gali apsiriboti atitinkama informacija apie produktą.

3. Genetiškai modifikuotos veislės dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų atveju bet kurioje etiketėje ir dokumente, oficialiame ar kitokiame, kuris yra pritvirtintas arba pridėtas prie medžiagos pagal šią direktyvą, turi būti aiškiai nurodyta, kad veislė genetiškai modifikuota, ir nurodyti genetiškai modifikuotų organizmų pavadinimai.

5 SKYRIUS

IŠIMTYS

*10 straipsnis***Vietinė apyvarta**

1. Valstybės narės gali:
- a) netaikyti 9 straipsnio 1 dalies smulkiems gamintojams, kurių visa išauginta ir parduodama dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai yra skirti galutiniam vietinės rinkos asmenų naudojimui ir kurie augalų auginimu užsiima kaip neprofesionalai („vietinė apyvarta“);
- b) netikrinti asmenų, kuriems taikoma tokia išimtis, išaugintos dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų vietinės apyvartos ir jos oficialiai nekontroliuoti, kaip numatyta 13 straipsnyje.

2. 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtintos įgyvendinimo priemonės, susijusios su kitais reikalavimais dėl šio straipsnio 1 dalyje išvardytų išimčių, ypač dėl sąvokų „smulkūs gamintojai“ ir „vietinė rinka“, ir su atitinkamomis procedūromis.

*11 straipsnis***Laikini tiekimo sunkumai**

Jei atsiranda laikinų sunkumų tiekti dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus, atitinkančius šios direktyvos reikalavimus dėl stichinių nelaimių ar nenumatytų aplinkybių, 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, gali būti patvirtintos priemonės, taikomos prekybai dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais, atitinkančiais ne tokius reikalavimus.

6 SKYRIUS

TREČIOSIOSE ŠALYSE IŠAUGINTA DAUGINAMOJI MEDŽIAGA IR
VAISINIAI AUGALAI

12 straipsnis

1. 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka sprendžiama, ar trečiojoje šalyje išauginta dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai, dėl kurių suteikiamos tos pačios garantijos dėl tiekėjo išsipareigojimų, tapatumo, požymių, augalų sveikatos, auginimo terpės, pakavimo, kontrolės priemonių, ženklavimo ir plombavimo, visais šiais atžvilgiais yra lygiavertės dauginamajai medžiagai ir vaisiniams augalams, išaugintiems Bendrijoje ir atitinkantiems šios direktyvos reikalavimus bei sąlygas.

2. Kol bus priimtas 1 dalyje minimas sprendimas, valstybės narės iki ►**M3** 2022 m. gruodžio 31 d. ◀, nepažeisdamos Direktyvos 2000/29/EB nuostatų, dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų importui iš trečiųjų šalių gali taikyti reikalavimus, kurie būtų bent jau lygiaverčiai laikiniams ar nuolatiniais reikalavimams, nustatytiems 4 straipsnyje minimuose specialiuose reikalavimuose. Jei tokių reikalavimų minėtuose specialiuose reikalavimuose nenumatyta, importo reikalavimai turi būti bent jau lygiaverčiai reikalavimams, taikomiems produkcijai atitinkamoje valstybėje narėje.

Pagal 19 straipsnio 2 dalyje nurodytą tvarką šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyta data gali būti pratęsta įvairioms trečiosioms šalims, kol įsigalios šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sprendimas.

Dauginamajai medžiagai ir vaisiniams augalams, importuotiems valstybės narės pagal tos valstybės narės sprendimą, priimtą pagal pirmąją pastraipą, kitose valstybėse narėse netaikomi jokie prekybos apribojimai 1 dalyje nurodytais atvejais.

7 SKYRIUS

KONTROLĖS PRIEMONĖS

13 straipsnis

Oficialūs tikrinimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad auginant ir prekiaujant dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais būtų atliekami oficialūs patikrinimai, siekiant nustatyti, ar laikomasi šios direktyvos reikalavimų ir sąlygų. Siekiant šio tikslo atsakingai oficialiai įstaigai protingu laiku suteikiama laisva prieiga į visas tiekėjų patalpas.

2. Pagal nacionalinius teisės aktus atsakingos oficialios įstaigos šioje direktyvoje numatytas užduotis gali pavesti joms prižiūrint atlikti bet kuriam pagal viešąją ar privačią teisę veikiančiam juridiniam asmeniui, kuriam pagal oficialiai patvirtintus įstatus yra pavestos išskirtinės konkrečios viešosios funkcijos, jei toks asmuo ir jo nariai nėra asmeniškai suinteresuoti jų taikomų priemonių rezultatais.

▼B

19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtintas kitas juridinis asmuo, įsteigtas bet kurios iš atsakingų oficialių įstaigų vardu ir veikiantis tokiai įstaigai prižiūrint, jei toks asmuo nėra asmeniškai suinteresuotas jo taikomų priemonių rezultatais.

Valstybės narės praneša Komisijai apie atsakingas oficialias įstaigas. Komisija perduoda šią informaciją kitoms valstybėms narėms.

3. Išsami 1 dalies taikymo tvarka patvirtinama 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka. Šios taisyklės yra proporcingos pagal atitinkamą medžiagos kategoriją.

*14 straipsnis***Bendrijos stebėseną**

1. Valstybėse narėse atliekami mėginių bandymai arba, atitinkamai atvejais, tyrimai, siekiant patikrinti, ar dauginamoji medžiaga arba vaisiniai augalai atitinka šios direktyvos reikalavimus ir sąlygas, įskaitant susijusius su augalų sveikata. Komisija gali organizuoti valstybių narių ir Komisijos atstovų atliekamų bandymų patikrinimus.

2. Bendrijos lyginamieji tyrimai ir bandymai gali būti atliekami Bendrijoje siekiant atlikti dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų, pateiktų į rinką pagal privalomas arba savo nuožiūra taikomas šios direktyvos nuostatas, įskaitant susijusias su augalų sveikata, mėginių vegetacinius tyrimus. Gali būti atliekami šie lyginamieji tyrimai ir bandymai:

- trečiojoje šalyse užaugintos dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų,
- ekologinei žemdirbystei tinkančios dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų,
- dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų, perduodamų dėl priemonių, skirtų genetinei įvairovei išsaugoti.

3. Lyginamieji tyrimai ir bandymai, nurodyti 2 dalyje, naudojami dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų tikrinimo techniniams metodams derinti ir patikrinti, ar laikomasi reikalavimų, kuriuos turi atitikti ši medžiaga.

4. 19 straipsnio 2 dalyje minima tvarka Komisija imasi būtinų priemonių lyginamiesiems tyrimams ir bandymams atlikti. 19 straipsnio 2 dalyje minimam Komitetui Komisija praneša apie technines priemones dėl tyrimų ir bandymų atlikimo bei jų rezultatus. Kilus augalų sveikatos problemoms, Komisija apie tai praneša Augalų sveikatos nuolatiniam komitetui.

▼B

5. Bendrija gali finansiškai remti 2 ir 3 dalyse numatytus tyrimų ir bandymų atlikimą.

Finansinis įnašas neviršija biudžeto valdymo institucijos patvirtintų metinių asignavimų.

6. Tyrimai ir bandymai, kurie gali būti Bendrijos finansiškai remiami, bei išsamios finansinio įnašo darymo taisyklės nustatomos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

7. 2 ir 3 dalyse numatytus tyrimus ir bandymus gali atlikti tik valstybės institucijos arba valstybės įgalioti juridiniai asmenys.

*15 straipsnis***Bendrijos tikrinimai valstybėse narėse**

1. Komisijos ekspertai, bendradarbiaudami su valstybių narių atsakingomis oficialiomis įstaigomis, gali atlikti neplaninius patikrinimus, jei jų reikia garantuoti, kad ši direktyva būtų taikoma vienodai, ypač patikrinti, ar tiekėjai iš tikrųjų laikosi šios direktyvos reikalavimų. Valstybė narė, kurios teritorijoje atliekamas patikrinimas, visokeriopai padeda pareigas vykdantiems ekspertams. Komisija valstybės nares informuoja apie tyrimų rezultatus.

2. Išsamios 1 dalies taikymo taisyklės priimamos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

*16 straipsnis***Tolesni valstybių narių veiksmai**

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje auginama ir prekybai skirta dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai atitiktų šios direktyvos reikalavimus.

2. Jei, vykdant 13 straipsnyje numatytą oficialų tikrinimą arba 14 straipsnyje numatytus bandymus, nustatoma, kad dauginamoji medžiaga ar vaisiniai augalai neatitinka šios direktyvos reikalavimų, valstybės narės atsakinga oficiali įstaiga imasi atitinkamų veiksmų užtikrinti, kad medžiaga atitiktų šios direktyvos nuostatas, o jei tai neįmanoma, kad Bendrijoje būtų uždrausta prekiauti tokia dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais.

3. Jei yra nustatoma, kad konkretaus tiekėjo parduodama dauginamoji medžiaga ar vaisiniai augalai neatitinka šios direktyvos reikalavimų ir sąlygų, atitinkama valstybė narė užtikrina, kad prieš tokį tiekėją būtų imamasi atitinkamų priemonių. Jei tiekėjui uždraudžiama prekiauti dauginamąja medžiaga ar vaisiniais augalais, valstybė narė apie tai praneša Komisijai ir valstybių narių kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms.

▼B

4. Visos priemonės, kurių imama pagal 3 dalies nuostatas, panaikinamos, kai tik pakankamai įsitikinama, kad dauginamoji medžiaga ar vaisiniai augalai, kuriais tiekėjas ketina prekiauti, ateityje atitiks šios direktyvos reikalavimus ir sąlygas.

8 SKYRIUS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS*17 straipsnis***Laisvo judėjimo nuostata**

1. Prekybai dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais, kurie atitinka šios direktyvos reikalavimus ir sąlygas, netaikomi jokie kiti apribojimai dėl tiekėjo, augalų sveikatos, auginimo terpės ir kontrolės priemonės, išskyrus numatytus šioje direktyvoje.

2. I priede nurodytų genčių ir rūšių dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų atžvilgiu valstybės narės susilaiko nuo griežtesnių sąlygų ar prekybos apribojimų taikymo, išskyrus nustatytus šioje direktyvoje arba pagal 4 straipsnį nustatytuose specialiuose reikalavimuose, arba, atitinkamai, sąlygas ir prekybos apribojimus, galiojusius 1992 m. balandžio 28 d.

*18 straipsnis***Priedų daliniai pakeitimai ir pritaikymas**

Komisija gali 19 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka iš dalies pakeisti I priedą siekiant atsižvelgti į naujausias mokslo ir technines žinias.

*19 straipsnis***Komitetas****▼M2**

1. Komisijai padeda Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas, įsteigtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 ⁽¹⁾ 58 straipsnio 1 dalimi. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾.

▼B

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas terminas yra vienas mėnuo.

⁽¹⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

⁽²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

▼B

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas yra trys mėnesiai.

4. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

*20 straipsnis***Perkėlimas**

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus 1 straipsnio 2 ir 3 daliai, 2, 3, 5, 6 straipsniams, 7 straipsnio 2, 3 ir 4 dalims, 9 straipsnio 3 daliai, 12 straipsnio 2 daliai, 13 straipsnio 1 daliai, 16 ir 21 straipsniams įgyvendinti, ne vėliau kaip iki 2010 m. kovo 31 d. Jos nedelsdamos perduoda Komisijai šių nuostatų tekstus ir šių nuostatų bei šios direktyvos atitikmenų lentelę.

Jos taiko šias nuostatas nuo 2012 m. rugsėjo 30 d.

2. Valstybės narės, priimdamos tokias nuostatas, daro jose nuorodą į direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat įtraukia nuostatą, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose esančios nuorodos į direktyvą, panaikintą šia direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir šios nuostatos formuluotę nustato valstybės narės.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai nacionalinių teisės aktų, kuriuos jos priėmė šios direktyvos reglamentuojamoje srityje, pagrindinių nuostatų tekstus.

*21 straipsnis***Pereinamojo laikotarpio priemonės**

Valstybės narės gali iki 2018 m. gruodžio 31 d. leisti prekiauti savo teritorijoje dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais, gautais iš motininių augalų, kurie buvo rinkoje iki 2012 m. rugsėjo 30 d. ir buvo oficialiai sertifikuoti arba atitiko reikalavimus, kad iki 2018 m. gruodžio 31 d. būtų laikomi CAC medžiaga. Parduodant tokią dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus jie identifikuojami darant nuorodą į šį straipsnį ženkliniame ir (arba) dokumentuose. Po 2018 m. gruodžio 31 d. dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus bus galima parduoti tik jeigu jie atitiks šios direktyvos reikalavimus.

*22 straipsnis***Panaikinimas**

1. Direktyva 92/34/EEB, su pakeitimais padarytais II priedo A dalyje išvardytais teisės aktais, panaikinama 2012 m. rugsėjo 30 d., nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su II priedo B dalyje nustatytais direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo terminais.

▼B

2. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal III priedo atitikmenų lentelę.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

24 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

*I PRIEDAS***Genčių ir rūšių, kurioms taikoma direktyva, sąrašas**

Castanea sativa Mill.

Citrus L.

Corylus avellana L.

Cydonia oblonga Mill.

Ficus carica L.

Fortunella Swingle

Fragaria L.

Juglans regia L.

Malus Mill.

Olea europaea L.

Pistacia vera L.

Poncirus Raf.

Prunus amygdalus Batsch

Prunus armeniaca L.

Prunus avium (L.) L.

Prunus cerasus L.

Prunus domestica L.

Prunus persica (L.) Batsch

Prunus salicina Lindley

Pyrus L.

Ribes L.

Rubus L.

Vaccinium L.

II PRIEDAS

A DALIS

Panaikinta direktyva ir jos pakeitimai

(nurodyta 22 straipsnyje)

Tarybos direktyva 92/34/EEB (OL L 157, 1992 6 10, p. 10).	
Komisijos sprendimas 93/401/EEB (OL L 177, 1993 7 21, p. 28).	
Komisijos sprendimas 94/150/EB (OL L 66, 1994 3 10, p. 31).	
Komisijos sprendimas 95/26/EB (OL L 36, 1995 2 16, p. 36).	
Komisijos sprendimas 97/110/EB (OL L 39, 1997 2 8, p. 22).	
Komisijos sprendimas 1999/30/EB (OL L 8, 1999 1 14, p. 30).	
Komisijos sprendimas 2002/112/EB (OL L 41, 2002 2 13, p. 44).	
Tarybos reglamentas (EB) Nr. 806/2003 (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).	Tik II priedo 7 punktą ir III priedo 28 punktą
Tarybos direktyva 2003/61/EB (OL L 165, 2003 7 3, p. 23).	Tik 1 straipsnio 5 dalis
Tarybos direktyva 2003/111/EB (OL L 311, 2003 11 27, p. 12).	
Komisijos sprendimas 2005/54/EB (OL L 22, 2005 1 26, p. 16).	
Komisijos sprendimas 2007/776/EB (OL L 312, 2007 11 30, p. 48).	

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo terminų sąrašas

(nurodyta 22 straipsnyje)

Direktyva	Terminas perkėlimui	Taikymo data
92/34/EEB	1992 m. gruodžio 31 d.	1992 m. gruodžio 31 d. ⁽¹⁾
2003/61/EB	2003 m. spalio 10 d.	
2003/111/EB	2004 m. spalio 31 d.	

⁽¹⁾ Sudarant 4 straipsnyje minimą sąrašą, 5–11 straipsnių, 14, 15, 17, 19 ir 24 straipsnių taikymo kiekvienai II priede nurodytai genčiai ar rūšiai data nustatoma 21 straipsnyje nustatyta tvarka (žr. Direktyvos 92/34/EEB 26 straipsnio 2 dalį).

III PRIEDAS

Atitikmenų lentelė

Direktyva 92/34/EEB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalis	—
1 straipsnio 3 dalis	18 straipsnis su pakeitimais
—	1 straipsnio 2 ir 3 dalys
2 straipsnis	1 straipsnio 4 dalis
3 straipsnio a ir b punktai	2 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	2 straipsnio 3 ir 4 dalys
3 straipsnio c–f punktai	2 straipsnio 5–8 dalys su pakeitimais
3 straipsnio g ir h punktai	—
3 straipsnio i–j punktai	2 straipsnio 9 ir 10 dalys su pakeitimais
3 straipsnio k punkto i ir ii papunkčiai	2 straipsnio 11 dalis
3 straipsnio k punkto <i>partim</i>	13 straipsnio 2 dalis su pakeitimais
3 straipsnio l ir m punktai	2 straipsnio 12 ir 13 dalys
3 straipsnio n punktas	—
3 straipsnio o punktas	2 straipsnio 14 dalis
3 straipsnio p punktas	—
4 straipsnio 1 dalis	4 straipsnis su pakeitimais
4 straipsnio 2 dalis	—
5 straipsnis	—
—	5 straipsnis
6 straipsnis	—
—	6 straipsnis
7 straipsnis	15 straipsnis
8 straipsnio 1 ir 2 dalys	3 straipsnio 1 dalies a ir b punktai su pakeitimais
—	3 straipsnio 2 dalis
—	3 straipsnio 3 dalis
8 straipsnio 3 dalis	3 straipsnio 4 dalis su pakeitimais
9 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
—	7 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 2 dalies i ir ii punktai	7 straipsnio 3 dalies a ir b punktai su pakeitimais
9 straipsnio 2 dalies paskutinė nuostata	7 straipsnio 4 dalis su pakeitimais
9 straipsnio 3 dalis	7 straipsnio 5 dalis
9 straipsnio 4 dalis	—
9 straipsnio 5 dalis	7 straipsnio 6 dalis
9 straipsnio 6 dalis	7 straipsnio 7 dalis

▼B

Direktyva 92/34/EEB	Ši direktyva
10 straipsnio 1 ir 2 dalys	8 straipsnio 1 ir 2 dalys su pakeitimais
10 straipsnio 3 dalis	—
11 straipsnis	9 straipsnis su pakeitimais
12 straipsnis	10 straipsnis
13 straipsnis	11 straipsnis su pakeitimais
14 straipsnis	17 straipsnio 1 dalis
15 straipsnis	17 straipsnio 2 dalis su pakeitimais
16 straipsnis	12 straipsnis
17 straipsnis	13 straipsnio 1 dalis su pakeitimais
18 straipsnis	13 straipsnio 3 dalis su pakeitimais
19 straipsnio 1 dalis	16 straipsnio 2 dalis
19 straipsnio 2 dalis	16 straipsnio 3 dalis
19 straipsnio 3 dalis	16 straipsnio 4 dalis
20 straipsnis	14 straipsnis
21 straipsnio 1 ir 2 dalys	19 straipsnio 1 ir 2 dalys
21 straipsnio 3 dalis	19 straipsnio 4 dalis
22 straipsnio 1 ir 2 dalys	19 straipsnio 1 ir 3 dalys
23 straipsnis	—
24 straipsnio 1 dalis	16 straipsnio 1 dalis
24 straipsnio 2 dalis	—
25 straipsnis	—
26 straipsnis	20 straipsnis
—	21 straipsnis
—	22 straipsnis
—	23 straipsnis
27 straipsnis	24 straipsnis
I priedas	—
II priedas	I priedas
—	II ir III priedai